

Tudjátok-e, ki az a "kihelyezett gyermek"? Akinek senkije sincsen, aki soha nem futhat oda anyukához, apukához, aki soha nem ismeri a testvérek örömét. Mindig egyedül van. A néni, aki tartja, rendszerint korán dologra fogja, s többet hall szidást, mint jó szót.

Ilyen verébfióka volt a második osztályban Kovács Ilonka. Ő járt legtovább mezítláb. Ruhája hosszú volt és mindig pecsétes. A harmadik padban ült, annak is a szélén. Barna szemével csak úgy leste a tanítónéni mosolyát. Elsőnek hozott neki barkaágot, ő szedte az első ibolyát is. Zsebébe színes kavicsokat, ceruzavéget, gombot, gyöngyöt - egyszóval mindenféle talált kincset gyűjtögetett. Mikor pedig az osztálytársak körülállták, hogy nekem add, nekem add! - valósággal belepirult fakó arcocskája. Mégis: soha, senki barátnője nem akadt. Nem hallottam, hogy valaki is meghívta volna. Egyedül járt az osztály mögött, nézte a többieket, akik mind boldogabbak és szerencsésebbek voltak nála.

Karácsony felé járt az idő. A fiúk betlehemet és ugratós csillagot készítettek. A kislányok régen elfeledett énekeket tanultak a nagymamáktól. Karácsonyról beszélgettek az iskolában is.

Az egyik tízpercben a kereskedőék Bözsikéje vitte a szót. Kezében ropogós zsemlyét tartott, melyet a szerető édesanya mindkét oldalon megkent frissen köpült, édes vajjal. Ruhája piros volt, köténye fehér.

- Az idén babaszobát kérek, meg külön kiságyat a Juci babának. Már olyan sok babám van - mondotta, és nagyot harapott egérfogaival - hogy nem férnek el a kocsiban. Szegény kis Jucikámat mindig összenyomják a többiek!

A lányok álmétkodva hallgatták a pergő nyelvű Bözsikét. Ilonka is ott volt közöttük. Szemével az egyre kevesbedő vajaszemlyét figyelte.

Mondom, Karácsony előtt voltunk, amikor jégvirág fagy a meleg szobák ablakára, s a meleg szívekben is kivirágzik a szeretet.

Bözsike észrevette Ilonka éhes tekintetét, és hirtelen mozdulattal kezébe nyomta a zsemlye megmaradt felét.

- Neked adom. Edd meg. Nekem már nem kell.

Nem sokkal ezután fogalmazási óra következett. A gyerekek levelet írtak, de nem füzetbe, hanem szép kis vonalas papírlapokra. Nagybetűs cím állott a táblán: Kis Jézusnak, mennyországba.

Mindenki megírta szíve vágyait. Azután a papírlapot ketté hajtották, és a címdalt kidíszítették

csillagokkal, fenyőgally mintával, hogy igazán a mennyország számára való legyen.

Eltették a ceruzákat. Várakozva néztek a tanítónénire, aki most odaállt a padok elé.

- A leveleket szépen, vigyázva hazaviszitek. Odaadjátok édesanyátoknak, és megkéritek, hogy tegye ki az ablakba. Mert figyeljete csak ide: Késő este, amikor már egészen sötét van odakint, végigsuhan a szobáton egy földönjáró angyal. Rámosolyog az álmotokra, kinyitja az ablakot, és elviszi a levelet. Ő azután mindent elmond a Kis Jézusnak. Hát csak legyetek jók, mert az sokat számít!

Az ünnepi csendbe és meghiúsultságba belenyújtózkodott Ilonka sovány két ujjá.

- Tanítónéni! A mi ablakunkat nem lehet kinyitni, mert a néni beszegezte, hogy ne rázza úgy a szél. És le is ragasztotta csirízes papírral. Én mit csináljak?

Az osztály kuncogott. A tanítónéni megdöbbenve állt egy pillanatig, azután mentő ötlete támadt.

- Kérd meg valamelyik osztálytársadat. Az majd átadja az édesanyjának a tiedet is. Nos, kit szeretnél megkérni?

Ilonka egy pillanatig körülnézett, majd leszegte buksi fejét, és szégyenlősen mondta:

- Bözsikét. Az Orbán Bözsikét.

Így történt, hogy a két kislány együtt ment haza tanítás után.

Beköszöttek a konyhába.

- Anyuka kérem, tessék kitenni ezt az ablakunkba! A tanítónéni mondta. Most írtuk. Karácsonyi levél. A Kis Jézusnak szól. Fontos!

- Máris teszem. Gyertek.

A lakásban meleg volt és ragyogó tisztaság. Szőnyegek, képek, habos, fehér függönyök... Ilonka megállt a küszöbön. Ránézett formátlan cipőire, melyeken még ott árulkodott a múlt heti havaseső sara.

- Így nem megyek be hozzátok.

Eltelt a nap. Bözsike lefeküdt. Egy ideig próbálta nyitva tartani a szemét, hátha meglátná a titokzatos látogatót, aztán elaludt. Álmában az új babaszobával játszott.

Ilonkát messze kerülte az álom. Fázott, pedig az iskolai nagykendőt is magára csavarta. A nótáskedvű szél utat talált magának a rosszul záró ajtó hasadékain, s ezen már nem lehetett beszögezéssel segíteni. A levélre gondolt.

- Még soha nem írtam a Kis Jézusnak. Ó, ha meghallgatná!

Boldog mosoly suhant az ajkára és reggelig rajta maradt.

Későre járt az idő, mire anyuka bejutott a nagyszobába, a levelekhez. Szétnyitotta az első díszes papírlapot.

"Kedves kicsi Jézus!

Nagyon szépen kérek egy Jucibabát, ollat, mint a Bözsikének van. És egy pár cipőt, mint a Bözsikének. Piros ruhát és fehér kötényt, mint a Bözsikének. És szalagot a hajamba, meg egy medált láncsal, mint a Bözsikének. És azt kérem még, hogy engem is szeressen valaki, mint a Bözsikét. És ne haragudj rám, mer én jó akarok lenni."

Orbánné kétszer elolvasta a kalimpáló betűket. Kicsit gondolkozott, aztán lesietett férjéhez, az üzletbe, aki nagy könyvekbe írogatta számadásait.

- Nézd csak meg - nyújtotta át Ilonka sorait, s elmesélte a beszegezett ablak történetét, ahogyan Bözsikétől hallotta. - Mit gondolsz - tette hozzá egészen halkán -, talán magunkhoz vehetnénk ezt a kislányt. Bözsikénk sem lenne egyedül. Nem jó testvér nélkül felnőni. Ha tehetséges, akkor taníttatnánk, ha nincs feje a tanuláshoz, majd csak találunk számára valamit. Még az üzletben is segíthetne.

Visszamentek a nagyszobába. Sokáig beszélgettek, miközben apró kopogások hallatszottak az ablakon. Lehet, hogy a ház előtti akácfa lengette ágait, de lehet, hogy angyalszárnyak zörrentek rajta.

Másnap Orbánné a kislányával együtt ment az iskolába. Tanácskozott a tanítónénivel, majd bement az irodába, beszélt az igazgató úrral. Egyszer Ilonkát is odahívták. Anyuka megsimogatta és kedvesen újságolta, hogy az ő levélkéje sincs már az ablakban. Ilonka meg oly hálásan nézett rá a nagy, szomorú szemével, mint egy kóbor kutyuska, melyet először eresztettek be a tűzhely mellé.

Apuka ezalatt elkezdte a hivatalos dolgok lebonyolítását. Egyelőre annyit elért, hogy szentestén anyuka meg Bözsike elmehettek Ilonkáért. Kézenfogva vezették haza. Ó, ha láttátok volna örömeiket! Nem is tudom, ki volt közöttük a legboldogabb.

Az új otthonban meleg fürdő várta Ilonkát. Megkapta Bözsike egyik szép ünnepi ruháját, és neki is szalagot kötöttek a hajába. Lábára egyelőre csak papucsot húztak, abban a reményben, hogy a kicsi Jézus a várva várt cipőt is megküldi az angyalokkal.

Bözsike boldogan ugrálta körül Ilonkát.

- De szép lettél! És most már mindig itt maradsz, ugye?

Egyszerre csak finom, halk csilingelés hallatszott. Így csak a karácsonyi angyalok tudnak

muzsikálni.

Bözsike dobogó szívvel nyomta le a nagyszoba kilincsét. Gyertyák égtek, csillagszórók sziporkáztak, s a karácsonyfa ágai meghajoltak a cukordíszek, almák és aranydiók súlya alatt. Ó, minden olyan volt, mint az álom!

Elénekeltek a Mennyből az angyalt.

Bözsike az utolsó soroknál már odaszaladt a babaszobához, letérdelt, és onnan folytatta az éneket. Ilonkát a néni vállánál fogva tologatta maga előtt.

- Menj csak, menj, kislányom!

Végül is kezébe kellett adni minden darabot. Az új cipőt, a piros ruhát, a fehér kötényt, melynek még a szabása is egyforma volt a Bözsikéével. Megkapta a kért babát, sőt a babaszobát is. Csak a bútorok meg a babaruhák színe volt más, hogy mindegyik kislány megismerhesse a magáét.

Ilonka arcára rózsákat festett az öröm. Szólni nem tudott, csak odaállt a fa alatti kis jászol elé, s magához szorította a sok-sok ajándékot.

Anyuka meg apuka összenéztek, aztán odaléptek hozzá, és átölelték mind a ketten.

- Ezentúl itthon vagy nálunk, s ha a jó Isten is úgy akarja, mi leszünk a te szüleid.

Ebben a pillanatban Bözsike látni vélte, hogy a jászolban fekvő Kisjézus mosolyogni kezdett, és felemelve viaszszínű kezecskéjét, megáldotta az egész családot.

Én azt hiszem, Bözsike nem is tévedett.

/ Szent-Gály Kata/